

Amerikaanse voseekhoorn (*Sciurus niger*)

Foto: Ingrid Taylor

Bron: https://commons.wikimedia.org/wiki/Sciurus_niger

De [Amerikaanse voseekhoorn](#) varieert nogal van kleur, afhankelijk van het gebied waar hij vandaan komt. Deze eekhoorn is een stuk groter dan de Nederlandse inheemse rode eekhoorn. Volwassen dieren wegen gemiddeld 500 - 1000 gram, dat is ongeveer twee maal zo zwaar als de inheemse rode eekhoorn.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2018: de Amerikaanse voseekhoorn heeft zich nog niet gevestigd in Europa. De verwachting is dat deze eekhoorn zich kan vestigen in een groot deel van Europa.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Het is waarschijnlijk dat de Amerikaanse voseekhoorn de inheemse rode eekhoorn kan verdringen. Beide soorten leven namelijk in dezelfde leefomgeving en in zijn huidige verspreidingsgebied is de Amerikaanse voseekhoorn dominant over andere soorten. In het oorsprongsgebied wordt melding gemaakt van schade aan knoppen van bomen. De verwachting is echter dat deze schade aan bomen in Nederland nauwelijks zal optreden, omdat vestiging alleen plaats zal vinden in open bossen, die zelden bestemd zijn voor houtproductie.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

De Amerikaanse voseekhoorn kan drager zijn van het West-Nijl-virus, waarvoor ook mensen vatbaar zijn. Dit virus blijft in stand in warme zomers en wordt verspreid door muggen. Deze muggen komen ook in Nederland voor. In het oorsprongsgebied is schade aan maïs gemeld.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2018: de Amerikaanse voseekhoorn is niet gevestigd in Nederland. Wel zijn er in het verleden enkele waarnemingen gemeld van individuele exemplaren van deze eekhoorn in de natuur.

Effecten: zie onder 'Europa'.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

De Amerikaanse voseekhoorn staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor de Amerikaanse voseekhoorn gold al een [bezits- en handelsverbod met een overgangsregeling](#) voor particulieren, waarbij de dieren alleen gehouden mochten worden na registratie, sterilisatie of castratie en chippen.

Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die deze soort houden, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

Meer info over de Amerikaanse voseekhoorn

Oorsprongsgebied

De Amerikaanse voseekhoorn komt oorspronkelijk uit het oosten van Noord-Amerika.

Habitat

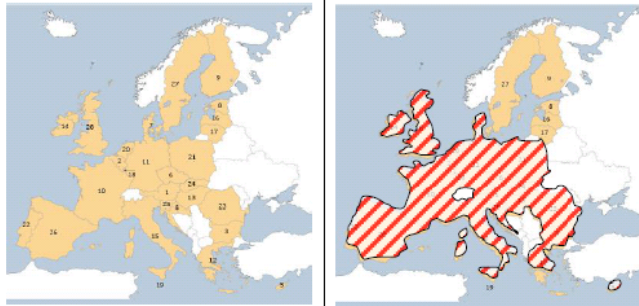
Open loof- en gemengd bos. Daarnaast kan de soort zich vestigen in stedelijk en ruraal gebied.

Introductieroute Europa

Import door handel in huisdieren.

Aanwezigheid in de EU

huidige vestiging (2015) mogelijke vestiging

Introductieroute Nederland

De Amerikaanse voseekhoorn werd vroeger gehouden als huisdier. Door uitzetting en ontsnapping komen de dieren in de natuur.

Aanwezigheid in Nederland

In 2018: de Amerikaanse voseekhoorn is niet gevestigd in Nederland. Wel zijn er enkele meldingen van individuele exemplaren van deze eekhoorn in de natuur.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2011.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

In Nederland is de handel en het bezit van de Amerikaanse voseekhoorn verboden sinds 2011. De kans op introductie in Nederland is nog verder verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2016.

Het Nederlandse klimaat en de leefomgeving zijn geschikt voor de Amerikaanse voseekhoorn en ook is er genoeg voedsel. De eekhoorn kan zich dus vestigen in Nederland. Hij kan zich sneller verspreiden dan zijn kleinere verwanten, maar een snelle verspreiding van deze eekhoorn wordt niet verwacht.

Risicobeoordeling

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Dijkstra, V. & J. Dekker, 2008. Risico-assessment uitheems eekhoorns. VZZ rapport 2008.10. Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem.](#)
[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

[Hollander, H., 2016. Vier exotische eekhoorns met Europese aandacht. Kijk op exoten, nr. 16.](#)
[Nederlands soortenregister](#)

Laatste update: 13-3-2019